

[Vzr Rb A'dam 11 december 2003 LJN AN9893]

Trefwoorden: **persoonsgegevens -- overledenen – digitaal monument – Auschwitz -- website – art. 1, onder a, Wbp – art. 10 Gw – art. 8 EVRM – art. 17 IVBPR – onrechtmatige daad**

NOOT Gerrit-Jan Zwenne*

Het Digitaal Monument voor de Joodse Gemeenschap in Nederland is een monument op internet om de herinnering levend te houden aan alle mannen, vrouwen en kinderen die tijdens de Duitse bezetting als joden zijn vervolgd en dat niet hebben overleefd. Het is te vinden op www.joodsmonument.nl en wordt beheerd door een gelijknamige stichting.

De vader van eiseres is in 1942 in Auschwitz vermoord. Eiseres wil voorkomen dat haar vader's gegevens en die van andere overleden familieleden in het monument worden opgenomen cq. op deze website worden gepubliceerd. In kort geding vordert zij daartoe dat dit gedaagden, de stichting en de directeur daarvan, wordt verboden. In de veronderstelling dat de te publiceren gegevens ook haarzelf zouden betreffen baseert zij haar vordering allereerst op de Wbp. Verder stelt zij dat de stichting inbreuk maakt op haar grondrecht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (art. 10 Gw, art. 8 EVRM en art. 17 IVBPR). Daarnaast, meer als restgrond, baseert zij haar vordering op zorgvuldigheids- en maatschappelijke betamelijkheidsnormen (onrechtmatige daad).

Voorzover het gaat om de Wbp is de voorzieningenrechter snel klaar. Uit het eerste onderdeel van het eerste artikel van de wet blijkt dat deze alleen van toepassing is op gegevens die betrekking hebben op geïdentificeerde en identificeerbare natuurlijke personen. En in de parlementaire geschiedenis is luid en duidelijk aangegeven dat het daarbij moet gaan om natuurlijke personen die nog in leven zijn.¹ Van identificeerbare personen is, zo blijkt verder uit de parlementaire geschiedenis, sprake als de identiteit van de desbetreffende personen zonder onevenredige inspanningen kan worden vastgesteld.² In deze procedure was daarvan geen sprake. In het digitaal monument werden gegevens van haar overleden vader opgenomen, met als enige vermelding over eiseres de aanduiding «overlevend kind». Uit deze vermelding kan niet zonder onevenredige inspanning worden afgeleid dat zij de desbetreffende dochter was. En dus is zij in deze context geen geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Daaraan doet niet af dat gegevens over haar familiegeschiedenis juist voor haar als nabestaande van de holocaust een belangrijk deel van haarzelf zou vormen. Een en ander is, hoe wrang dat mogelijk is, in lijn met de parlementaire geschiedenis en de literatuur daarover.³

Vervolgens gaat de voorzieningenrechter uitgebreider in op de afweging van enerzijds het recht van eiseres op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer tegen anderzijds het

* Gerrit-Jan Zwenne is advocaat bij Bird & Bird te Den Haag, alsmede universitair hoofddocent bij het onderzoeksinstituut eLaw@Leiden van de Leidse Universiteit en fellow bij het E.M. Meijers Instituut van dezelfde universiteit.

¹ *Kamerstukken II* 1997/98, 25892, nr. 3, p. 47, 50; *kamerstukken II* 1988/89, 19095, nr. 36a, p. 6-7.

² *Kamerstukken II* 1997/98, 25892, nr. 3, p. 47, 49.

³ Zie H. de Vries (*Tekst & Commentaar Telecommunicatierecht*), art. 1 Wbp, aant. 1a; P.H. Blok, 'Is er privéleven na de dood', *NJB* 2003, 278; E.N.M. Visser, 'Who owns your bites when you die?', *Computerrecht* 2007, 113; CBP Richtsnoeren Publicatie van persoonsgegevens op internet (*Stert.* 2007).

recht van de stichting op haar uitingsvrijheid. Van het specifieke privacybelang van eiseres is hij niet overtuigd. Daarbij kent hij er betekenis aan toe dat maar een beperkt aantal gegevens over de familieleden wordt gepubliceerd en dat dezelfde gegevens, en meer dan dat, al op het internet te vinden zijn via de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem. Alles overziend lijken de werkelijke bezwaren van eiseres volgens hem meer principieel te zijn gericht tegen de (collectieve) registratie van joden als zodanig. Dit meer principiële belang moet, zo is vervolgens zijn oordeel, wijken voor het belang van de stichting bij haar uitingsvrijheid en het streven om de herinnering aan de Sjoa-slachtoffers levend te houden door het digitale monument. Van belang daarbij was ook dat er geen sprake was van de schending van de goede naam of goede naam van de eiseres.

De belangenafweging is de voorzieningenrechter niet gemakkelijk afgegaan. Dit wordt duidelijk in een overweging ten overvloede. Hij doet de stichting de suggestie om serieuze bezwaren, zoals die van eiseres, individueel te onderzoeken en daaraan in bepaalde schrijvende gevallen onverplicht aan tegemoet te komen, bijvoorbeeld door op de website op te nemen dat publicatie van de familiegegevens gedurende het leven van de betrokkene (bedoeld zal zijn: eiseres) achterwege blijft. Onduidelijk is of de stichting gevolg heeft gegeven aan de suggestie van de voorzieningenrechter.

Over de uitspraak zijn bijna een half jaar later nog kamervragen gesteld en beantwoord. Een vraag was of de Wbp voldoende bescherming biedt aan overleden personen en of de wet daartoe zou moeten worden aangepast. In zijn beantwoording gaf de minister aan vooralsnog geen dwingende redenen te zien om de uitingsvrijheid te beperken.⁴

⁴ *Aanb. Hand. II* 2003/04, nr. 1928, p. 4079.